

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ СЕНИ В ТРАДИЦІЙНІЙ МЕДИЦИНІ

Трутаєв С.І., Аль Алваш М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Фармацевтичний ринок України містить препарати сени у вигляді лікарської рослинної сировини та у вигляді таблеток до складу, яких входить сухий екстракт листя сени, який, в свою чергу, містить в якості діючої речовини, сенозиди кальцію А та В. Дані лікарські засоби вже тривалий термін застосовуються з метою лікування запорів, викликаних атонією кишківника різної етіології, при старечих запорах і як засіб для очищення кишківника при підготовці до рентгенологічних досліджень [1].

На меті було поставлено виявити актуальність застосування препаратів сени у сучасній традиційній медицині.

Матеріали та методи. Проведено літературний огляд наукових публікацій за літературною базою даних PubMed за останні 5 років.

Результати та їх обговорення. Огляд літературних джерел показує, що дослідження застосування препаратів сени: порівняння фармакологічної ефективності та безпечності застосування, дослідження з можливого розвитку побічної дії та лабораторні дослідження з використанням тварин для виявлення нових позитивних впливів продовжуються. Дослідники показують нові напрямки у застосуванні та ще залишаються питання для подальшого вивчення. Останні наукові публікації наведені у вигляді оригінальних лабораторних і клінічних досліджень, так і у вигляді оглядових статей за окремими напрямками.

Таким чином, оригінальні дослідження містять інформацію про виявлені нові перспективні напрямки у застосуванні, наприклад, етанольний екстракт листя сени може розслаблювати гладку мускулатуру дихальних шляхів, екстракти листя *S. alata*, *S. alexandrina* та *S. occidentalis* викликають загибель зоонозного паразиту *Hymenolepis diminuta*, сенозид А має позитивний вплив на ослаблення фіброзу печінки та стеатозу печінки у мишей.

Один з найбільших систематичних оглядів, який охопив період 2004–2020 р. безрецептурних препаратів для лікування хронічних запорів заснований на фактичних даних, отриманих з PubMed та Embase, у рандомізованих контрольованих випробуваннях тривалістю більше 4 тижнів, показав для препаратів сени рівень доказовості «А», тобто ці препарати можна рекомендувати, як проносний засіб першої лінії [2].

Проведений огляд наукових публікацій дає змогу припустити, що препарати сени є актуальними у сучасній медичній практиці, що дозволяє розширювати їх асортимент.

Список літератури:

1. Компендіум – лікарські препарати. Режим доступу: <https://compendium.com.ua/dec/260139/>
2. Rao S. S. C., Brenner D. M. Efficacy and Safety of Over-the-Counter Therapies for Chronic Constipation: An Updated Systematic Review. *Am J Gastroenterol*. 2021. Vol.116(6). P. 1156-1181.